

19/3

შ ე თ ა ნ ხ მ ე ბ ა

საქართველოს მთავრობასა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის
მთავრობას შორის ინგესტიციების წახალისებისა და ურთიერთოდაცების
შესახებ

საქართველოს მთავრობა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობა,
შემდგომში "შორის ინგესტიციების წახალისებისა და ურთიერთოდაცების შესახებ"

სურო რა, თრივე სახელმწიფოს ურთიერთობაზე ბლოკი სამართლის სამართლის სახელმწიფო ურთიერთობის სამართლის სამართლის სამართლის სამართლის გაძლიერებას,

სურო რა, ერთი მონაცილე მსარის ტერიტორიაზე მეორე მონაცილე მსარის სახელმწიფოს ინგესტიციების ინგესტიციებისათვის ხელსაყრელი ბირთბების შექმნა და შენარჩუნება,

აღიარებენ რა, რომ ინგესტიციებისათვის ხელის შეწყობა და წახალისება, ამ შეთანხმების თანახმად, სტიმულს მისცემს ამ სფეროში საქმიან ინიციატივის,

შეთანხმდნენ შემდგება:

მ უ ხ ლ ი 1 გ ა ნ მ ა რ ტ ე ბ ე ბ ი

ამ შეთანხმების მიზნებისათვის:

1. ტერიტორია "ინგესტიცია" მოცვეს აქტივების ნებისმიერ სასეს, რომელიც ინგესტიციებულია ეკონომიკური საქმიანობისათვის ერთი მონაცილე მსარის ინგესტიციების მიერ მეორე მონაცილე მსარის ტერიტორიაზე, ამ უკანასკნელის ტერიტორიაზე მოქმედი პირობების შესაბამისად და, გენერაცია, რომელ შივის, მაგრამ არ შემთხვევაზე და:

ა) უძრავი და მოძრავი ქონება და ნებისმიერი ქონების უფლება, მათ შორის ასორუქუნი და საკირაო უფლება და მოვალეობა;

ბ) აქციები, ფასიანი ქაღალდებები, სისტემა გაღდებულებები, რესუნგესტიციებული შემოსავლები, მასნობისა საბაზო და ფინანსური შენატანება, რომლებიც დაკავშირებულია ინგესტიციების;

გ) ფულიადი ან სხვა ნებისმიერი მოსახუნები, რომლებიც დაკავშირებულია უსასხლე საქმიანობისათვის;

დ) ინტერესტურადური საკუთრების უფლებები საბაზო უფლებების ჩათვლით, საფაქტო ნაშები, პატენტები, სამოცემები, ნიმუშები, ტექნიკური მოცემები, ნოუ-ჰოუ, კომერციული საიდუმლოებები, საფინანსო დასისტემებები და გუდილები, რომლებიც დაკავშირებულია ინგესტიციების;

ე) განთხმდებლობის შესაბამისი ლიცენზიები და ნებართვები ბუნებრივი რესურსების დაზერგვაზე, მოპოვებაზე, გადამუშავებისა და გასმდებარების გონიერების ჩათვლით.

ფორმის ნებისმიერი ცვლილება, რომელ შივი ინგესტიციების აქტივები, არ მოახდენს გავლენის მათ სახით პარაგვაზე, როგორც ინგესტიციებზე გონიერების ჩათვლით.

2. ტერიტორია "ინგესტიცია" ნაშენდება:

ა) ნებისმიერ ფაზის პარაგვაზე პარაგვაზე გააჩნია ერთ-ერთი მონაცილე მსარის კანონმდებლობის შესაბამისად მოქადაქება, ან მუდმივი საცხოვრებელი აღვიდი, ან

ბ) ნებისმიერ იურიდიულ პირს, რომელიც შექმნალია თითოეული მონაწილე მხარის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად და ახორციელებს ინგესტიციებს მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე.

ვ. ტერმინი "შემოსავლები" ნიშნავს ფულად თანხებს, რომლებიც მიღებულია ინგესტიციების შედეგად და კერძოდ, შეიცავს, თუმცა ამით არ შემოიფარგლება, შემოსავლებს, პროცენტებს, კაპიტალის ნამატს, დავიდებულებს, როიალის და გადასახადს მომსახურეობაზე.

4. ტერმინი "ტერიტორია" ნიშნავს:

საქართველოსთან მიმართებაზე: საქართველოს ტერიტორიის ტერიტორიული წყლებით და ტერიტორიული წყლების მიღმა ზღვის რაიონით, რომელიც აღნიშნულია ან მომავალი შეიძლება აღინიშნოს საქართველოს კანონმდებლობით საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად როგორც ტერიტორია, რომლის ფარგლებში საქართველოს შეუძლია განასიმოვნილოს თავისი სუვერენიტეტი უფლებები ზღვის ფსკერით, ნიადაგისქვეშა ფენებთან, კონტინენტურ შელფობ და ბუნებრივ რესურსებთან დაგამტირებით;

აზერბაიჯანის რესპუბლიკისთან მიმართებაზე: აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტერიტორიის აზერბაიჯანის რესპუბლიკის შიდა წყლების ჩათვლით, კასპიის ზღვის (ტბის) სექტორის, რომელიც ეპუთგის აზერბაიჯანის რესპუბლიკის, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის საპატიო სიგრცეს, აგრეთვე სხვა ნებისმიერ ტერიტორიის, რომელიც განსაზღვრულია ან მომავალში განასაზღვრება საერთაშორისო სამართლისა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ერთგნული კანონმდებლობის შესაბამისად, რომლის ფარგლებშიც აზერბაიჯანის რესპუბლიკა ახორციელებს თავის სუვერენიტეტი უფლებებს ზღვის ფსკერით, ნიადაგისქვეშა ფენებთან, კონტინენტურ შელფობაზე და ბუნებრივ რესურსებთან დაკავშირებით.

მ უ ხ ლ ო 2 შეთანხმების გამოყენება

ამ შეთანხმების პირობები გამოიყენება ერთ-ერთი მონაწილე მხარის სახელმწიფოს ტერიტორიაზე ექველა ინგესტიციების მიმართ, რომელიც განხორციელებულია მეორე მონაწილე მხარის სახელმწიფოს ინგესტორის მიერ როგორც ამ შეთანხმების ძალაში შესეფლამდე, ასე მას შემდეგ.

მ უ ხ ლ ო 3 ინგესტიციების წახალისება და დაცვა

1. თითოეული მონაწილე მხარე წაახალისებს და შეუქმნის ხელსაყრელ პირობებს მეორე მონაწილე მხარის ინგესტორების თავის ტერიტორიაზე ინგესტიციების განხორციელების მიზნით და დაუშენებს ასეთ ინგესტიციების საკუთრი კანონმდებლობისა და წესების შესაბამისად.

2. ნებისმიერი მონაწილე მხარის ინგესტორის ინგესტიციების სარგებლობების სამართლისა და თანასწორუფლებისას დამოკიდებულებით, სრული დაცვითა და უსაფრთხოებით მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე.

მ უ ხ ლ ო 4 ერთგნული რეფიში და უპირატესი ხელშეწყობის რეფიში

1. თითოეული მონაწილე მხარე თავის ტერიტორიაზე მიანიჭებს მეორე მონაწილე მხარის ინგესტორი ინგესტიციების რეფიში, რომელიც

სამართლიანი, თანამდებობის და არამდებობის ხელსაყრელია, ვიდრე რეფუში, რომელსაც ის ანიჭებს საკუთარი ან ნებისმიერი მქანამე სახელმწიფოს ინგენიერობის.

2. თოთოული მონაწილე მხარე თავის ტერიტორიაზე მიანიჭებს მეორე მონაწილე მხარის ინგენიერობის რეფუში, რომელიც საკუთარი ინგენიერობის მართვისთან, მხარდაჭერასთან, გამოყენებისა და განიღებისთან მიმართებაში არის სამართლიანი, თანამდებობის და არამდებობისას ინგენიერობის რეფუში, ვიდრე ის რეფუში, რომელსაც იყო ანიჭებს საკუთარი ან მქანამე მდგრადი ინგენიერობის.

3. ამ მუხლის 1 და 2 პუნქტების დებულებები არ უნდა იქნეს განმარტებული, როგორც ერთ-ერთი მონაწილე მხარის გადატებულება გააკრცელოს მეორე მონაწილე მხარის ინგენიერობის უკანასტრუმენტი მონაწილე მხარის მიერ გაცრცელებული ნებისმიერი რეფუში, პრეფერენციის ან პრივატული ინგენიერობის სარგებლიანობა, რომელიც გამომდინარეობს:

ა) ნებისმიერი საბაჟო გაგმითიანი ის თავისუფალი კაჭოობის ზონიდან ან მხედვის საერთაშორისო შეთანხმებიდან, რომელიც გავლენის ახდენებს თანამშრომლობის საინგენიერო რეფიზე ან რეგიონალური თანამშრომლობის სხვა ფორმებზე, რომელთა მონაწილეები არის, ან შეიძლება გახდეს რომელიმე მონაწილე მხარე;

ბ) ნებისმიერი საერთაშორისო შეთანხმებიდან ან ხელშეკრულებიდან, რომელიც სრულად ან ნაწილობრივ ეჩება დაბეგერას.

მ უ ხ ლ ი 5 დანაგრძების კომპენსაცია

1. ამ შემთხვევაში, თუ ნებისმიერი მონაწილე მხარის ინგენიერობის ინგენიერობის განაგრძების დანაგრძების მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე მომს, შეიძრავებული კონფლიქტის, ერთგნული საგანგრძო მდგრავრეობის, გადატრადენების, აჯანყების, შეთქმულების, სტაქიფრის უბედულებების, აკარიების ან სხვა მსგავს გარემოებების შედეგად, შეიძრე მონაწილე მხარის მიერ მათ მიენიჭებათ რეფუში, რომელიც რეგისტრირებისთან, ანაზღაურებისთან, კომპენსაციისთან ან სხვა გადაწყვეტილებისთან მიმართებაში არანაკლებ ჩელისაყრელია ვიდრე ის რეფუში, რომელიც ეს უკანასტრუმენტი მიანიჭებს საკუთარი ან ნებისმიერი მქანამე ქვეყნის ინგენიერობის ინგენიერობის.

2. ამ მუხლის 1 პუნქტის პირობების დაურღვევებულიდ ერთ-ერთი მონაწილე მხარის ინგენიერობის, რომელიც განიცადებს ზარალი მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, რომელიც გამოწვეულია:

ა) მათი საკუთრების ძილისმიერი ან ხელისუფლების მხრიდან რეგიზორისათ,

ბ) მათი საკუთრების ძილისმიერი ან ხელისუფლების მხრიდან განიღებულებით, რომელიც არ იყო გამოწვეული საომარი მოქმედებით ან სიტუაციის აუცილებლობით, მიერგმათ სამართლიანი და აღემგატებრი ქომებისაცია დანაგრძებზე, რომელიც განიცადებს ინგენიერობის საკუთრებულების შედეგად.

წარმოშობილი გადასახადების გადაყვანა თავისუფალ კონკრეტიული გადაუტარები მონაწილე შეუფერხებლად.

მ უ ხ ლ ი 6

ექსპორტიაცია

1. ნებისმიერი მონაწილე მსარის ინგესტორთა ინგესტიციები არ იქნება ნაციონალიზირებული, ექსპორტიაციის ან მათ მიმართ არ იქნება მიღებული მეორე მონაწილე მსარის ტერიტორიაზე ნაციონალიზაციის ან ექსპორტიაციის ("შემდგომში - "ექსპორტიაცია") სტანდარტული ეფექტის მქონე ზომები საზოგადოებრივი მიზნების გრადაცია ექსპორტიაცია განსორციელდება სამართალწარმოების შესაბამისად, არაბლისკრიმინაციულ საფუძველზე და დაუყოფნებული აღნიშვატური და ეფექტური კონსენსირებით. ასეთი კონსენსიაცია გაუთანაბრდება ინგესტიციების საბაზო ფასს იმ დოკუმენტების, როდენსაც ექსპორტიაცია ან ექსპორტიაციის საშიშროება გახდება საყვაფელთაოდ ცნობილი, დაუმატება ბროცენტი ექსპორტიაციის თარიღიდან "LIBOR" -ის განაკვეთით, რომელიც გადახდილი იქნება იმ გალუტაში, რომელშიც განსორციელდა ინგესტიცია ან მსარეთა შეთანხმებით ინგესტორისათვის ხელსაყრელ ნებისმიერ სხვა გალუტაში. გადახდა განსორციელდება შეფერხების გარეშე და იქნება ეფექტურად რეალიზებადი ან თავისუფლად გადაიზარდება.

2. დაზარალებულ ინგესტორი ექნება უფლება ამ მონაწილე მსარის სასამართლო წესით მისი შემთხვევის დაუყოფნებული გადასანჯვისა და ამ მუხლის დებულებების შესაბამისად მისი ინგესტიციების შეფასებისად.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის დებულებები აგრეთვე გამოიყენება მაშინ, როცა მონაწილე მსარე ექსპორტიაციას გაუწევს იმ კომპანიის აქტივებს, რომელმაც მიიღო საბური საზოგადოების სტატუსი ან დაფუძნებულია მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად მისი საკუთარი ტერიტორიის ნებისმიერ ნაწილზე და რომელშიც მეორე მონაწილე მსარის ინგესტორებს აქვთ პათ.

მ უ ხ ლ ი 7

გადაგზაფები

1. მონაწილე მსარები იძლევიან მოქმედი კანონმდებლობების შესაბამისად იმ გადასახადების გადაგზაფნის გარანტიას, რომელიც ეხდა ინგესტიციებისა და შემოსაყლების. გადაგზაფნი იწარმოებს ყოველგვარი შეფერხებისა და შეხედულების გარეშე.

2. ამ შეობასმების მიზნებისათვის გაცემის კურსად ჩაითვლება ოფიციალური კურსი, რომელიც ძალაში იქნება გადაგზაფნების თარიღიდან მამდინარე შეთანხმებებისათვის იმ შემოხვევაში, თუ არ არის შეთანხმებული სხვა კურსის შემოღება.

მ უ ხ ლ ი 8

სუბსიდიაცია

1. თუ მონაწილე მსარე ან მისი შუამაგალი აწარმოებს გადახდის თაღისი საკუთარი ინგესტორის მიმართ იმ გარანტიუმის შესაბამისად, რომელიც მან გასცა ინგესტიციების მიმართ მეორე მონაწილე მსარის ტერიტორიაზე, მაშინ ეს უკანასკნელი აღიარებებს:

ა) პირველი მონაწილე მსარისადმი ან მის მიერ დანაშნული შეამაცლისადმი უფლებების ან ინგესტორის მოთხოვნაზე უფლებების

გადაცემის, ქანონის ან ამ ქვეყნის ქანონიერი შეთანხმების შესაბამისად, ისევე როგორც იმან, რომ

ბ) პირებულება მონაწილე ან მის მიერ დანიშნულმა შუამაგალმა მიიღო უფლება სუბსტრაციის შედეგად ისარგებლოს უფლებებით და წარადგინოს ინგენირინის მოთხოვნები და ოფის თავზე ძირის ის გალდებულებები, რომლებიც დაკავშირებულია ამ ინგენირიციებთან.

2. სუბსტრაციის შედეგად მიღებული უფლებები ან მოთხოვნის უფლება ან უნდა აღემატებოდეს ინგენირინის მოთხოვნების და უფლებებს.

მ უ ხ ლ ი 9 მონაწილე მხარეების ინგენირინებს შორის დავის მოგვარება

1. ნებისმიერი დავა, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ერთი მონაწილე მხარის ინგენირინისა და მეორე მონაწილე მხარეს შორის ინგენირიციებთან დაკავშირებით ამ მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, განდება დავაში მონაწილე მხარეთა შორის მოლაპარაკების საგანი.

2. თუ ერთ-ერთი მონაწილე მხარის ინგენირინისა და მეორე მონაწილე მხარეს შორის რამე დავა შეუძლებელია გადაწყვეტილ იქნას ასეთი გზით წერილობითი მოთხოვნის წარდგენიდან ექვსით თვის განმავლობაში, მაშინ ინგენირინი იღებს უფლებას გადასცეს ეს საქმე:

ა) განსაზღვრული და მონაწილე მხარის სასამართლო თრუანის, რომლის ტერიტორიაზეც ხორციელდება ინგენირიცია, ან

ბ) ინგენირიციებთან დაკავშირებული დავების გადაწყვეტის საერთოშორისო ცენტრის (ICSID), სასერტიფიციო სასერტიფიციო და სსკი სასერტიფიციო დოკუმენტების შორის საინგენირიციო დავების გადაწყვეტის შესახებ კონვენციის შესაბამისი ბირთების გათვალისწინებით, რომელიც გამოიიდნა ხელმოსაწერად გაშინებულში, კოლუმბიის თლექში, 1965 წლის 18 მარტს, იმ შემთხვევაში, როცა თრივე მონაწილე მხარე განდა ამ კონვენციის მონაწილე, ან

გ) არაიტრის, ან საერთოშორისო საარბიტრაციო სასამართლოს ad hoc, რომელიც ეფუძნება გაერთიანებული ერების თრგანიზაციის კომისიის საარბიტრაციო წესების საერთოშორისო კაჭორის უფლებების (UNCITRAL). მოდავე მხარეებს შეუძლიათ შეთანხმდნენ ამ წესების წერილობის შესახებ. საარბიტრაციო გადაწყვეტილებები საბოლოო და საკიდლებულო თრივე მოდავე მხარისთვის.

მ უ ხ ლ ი 10 დავების გადაწყვეტა მონაწილე მხარეთა შორის

1. მონაწილე მხარეებს შორის ამ შეთანხმების დებულებების განმარტებასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული დავები შეძლებლისდაგვარად უნდა გადაწყვდეს უნივერსაკონსულტაციებისა და მოლაპარაკებების გზით.

2. თუ ასეთი დავის ამგარი გზით გადაწყვეტა შეუძლებელია მისი დაწყებიდან ექვსით თვის განმავლობაში, მაშინ ნებისმიერი მონაწილე მხარის თხოვნით, ამ შესაბამის დებულებების შესაბამისად, იყი გადაეცემა საარბიტრაციო სასამართლოს.

3. საარბიტრაჟო სასამართლო იქმნება თოთოვეული ინდივიდუალური შემთხვევისათვის შემდეგნაირად: საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების შესახებ წერილობითი მიმართვის მაღლიდან თრი თვის განმავლობაში თითოეული მონაწილე მხარე დაინიშნავს ამ სასამართლოს თოთოვეული შემდეგ აირჩევს მესამე ქვეყნის მოქალაქეს, რომელიც მონაწილე მხარეთა თანხმობის შემდეგ დაინიშნება სასამართლოს თავმჯდომარედ (შემდგომი - "თავმჯდომარე"). თავმჯდომარე დაინიშნება სამი თვის განმავლობაში დანარჩენი თრი წევრის დაინიშნის დღიდან.

4. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტში მითოვებულ პერიოდში შესაბამისი დაინიშნები არ განხორციელდება, მაშინ ნებისმიერ მონაწილე მხარეს უფლება აქვს მოიწვიოს გაცნო-ს საერთაშორისო სასამართლოს თავმჯდომარე, რათა მას განახორციელოს შესაბამისი დაინიშნები. თუ გაირკვევა, რომ იგი თვლება ერთ-ერთი მონაწილე მხარის მოქალაქედ, ან სხვა მიზეზების გამო იგი გერ ასრულებს აღნიშნულ ფუნქციას, მაშინ გაცნო-ს საერთაშორისო სასამართლოს თანამდებობით შემდეგი წევრი განახორციელებს დაინიშნებს და შესძლებს შეუფრენებლად განახორციელოს აღნიშნული ფუნქციები.

5. საარბიტრაჟო სასამართლო გადაწყვეტილებების იღებს ხმათა უმრავლესობით. ამგვარი გადაწყვეტილებები საყიდლებულოი თითოეული მონაწილე მხარისათვის. თითოეული მონაწილე მხარე გაიღებს ხარჯებს სასამართლოში თავის წევრებთან და საარბიტრაჟო სამართლწარმოებაში თავის წარმომადგენლობისთან დაკავშირებით; საარბიტრაჟო სასამართლოს თავმჯდომარის შესახვის ხარჯები და დანარჩენი ხარჯები იყალება მონაწილე მხარეთა მიერ თანაბრად. საარბიტრაჟო სასამართლო განსახლევითაც საკუთარ პროცედურის და საკუთარი გადაწყვეტილებით შეუძლია განსახლებოს, მონაწილე მხარეებს შორის რომელს უნდა პქონდეს მეტი წილი გასაგებლად.

მ უ ხ ლ ი 11 სპეციალური მოვალეობების და სხვა წესების გამოყენება

1. თუ საკითხი რეგულირდება ერთდროულად ამ შეთანხმებით და სხვა საერთაშორისო შეთანხმებით, რომელთა მონაწილეებადაც ითვლება თავის მონაწილე მხარე, ამ შეთანხმებაში ხელი არ შეკვეთებათ მონაწილე მხარეებს ან მათ ნებისმიერ ინფესტორებს, რომელებიც ასორციელებენ ინფესტაციებს მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, ასარგებლონ ამ უფლებათა უბინატესობით, რომელებიც უფრო ხელსაყრელია მათ შემთხვევებთან მიმართებაში.

2. თუ რეეიმი, რომელიც ერთი მონაწილე მხარის მაერ უნდა მიენიჭოს მეორე მონაწილე მხარის ინფესტორებს მისი განთხებისა და წესების ან გონტრაქტის სხვა სპეციალური დებულებების შესაბამისად უფრო ხელსაყრელია, ვიდრე ამ შეთანხმებით მინიჭებული რეეიმი, მაშინ უზრუნველყოფილი იქნება მათ შორის უფრო ხელსაყრელით.

მ უ ხ ლ ი 12
ცელილებებისა და დამატებების შეტანა

ამ შეთანხმებაში შეიძლება შეტანილი იქნას ცელილებები და დამატებები მონაწილე მსარეობაში წერილობითი თანხმობით. ნებისმიერი შესწორება უნდა შევიდეს ძალაში, თუ რომელიმე მონაწილე მსარე შეატყობინებს მეორე მონაწილე მსარეს, რომ მან დაარეგულირა ყველა ფორმალობა, რომელიც ხელს უშლიდა ამ შესწორების ძალაში შესვლას.

მ უ ხ ლ ი 13
შეთანხმების ძალაში შესვლა, მოქმედების ხანგრძლივობა და შეწყვეტა

1. ეს შეთანხმება ძალაში შევა მის შემდეგ, როცა თითოეული მონაწილე მსარე წერილობით აცნობებს მეორე მონაწილე მსარეს იმ პროცედურათა შესრულების შესახებ, რომელიც მათი მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად აუცილებელია ხელშეკრულების ძალაში შესასვლელად. ეს შეთანხმება შევა ძალაში ბოლო შეტყობინების მიღებიდან 30 დღის გასვლის შემდეგ.

2. ეს შეთანხმება ძალაში რჩება ათი წლის განმავლობაში. ამის შემდეგ, მისი მოქმედება აგტომატურად გაგრძელდება მორიგი ხუთწლიანი პერიოდით, თუ არც ერთი მონაწილე მსარე, შესაბამის გადის გასვლამდე თორმეტი თვით ადრე წერილობით არ შეატყობინებს მეორე მონაწილე მსარეს თავის სურვილს ამ შეთანხმების მოქმედების შეწყვეტის თაობაზე.

3. იმ ინგესტიციების მიმართ, რომელიც განხორციელდა ამ შეთანხმების მოქმედების შეწყვეტამდე, ამ შეთანხმების 1-ს მუხლი დებულებები ძალაში რჩება შემდგომი ათი წლით მისი მოქმედების შეწყვეტის მომენტიდან.

შესრულებულია ქ.თბილისში 1996 წლის —— მარტს, ორ პირის, თითოეული ქართულ, აზერბაიჯანულ და რუსულ ენებზე, ამასთან ყველა ტექსტის თანაბარი ძალა აქვს. ამ შეთანხმებით სარგებლობის უძირატესობა ენიჭება რუსულ ტექსტს.

საქართველოს მთავრობის
სახელით

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის
მთავრობის სახელით

19/31

СОГЛАШЕНИЕ
между Правительством Грузии
и Правительством Азербайджанской Республики
о поощрении и взаимной защите инвестиций

Правительство Грузии и Правительство Азербайджанской Республики, в дальнейшем именуемые "Договаривающиеся Стороны",

желая усилить экономическое сотрудничество на долгосрочной основе для взаимной выгоды обеих Договаривающихся Сторон,

имея намерение создать и поддерживать благоприятные условия для инвесторов одной Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны,

признавая, что содействие и взаимная защита инвестиций, согласно этому Соглашению, будут стимулировать деловую инициативу в этой сфере,

согласились о следующем:

Статья 1

Определения

Для целей этого Соглашения:

1. Термин "инвестиция" будет включать любой вид активов, инвестированных в связи с экономической деятельностью инвесторов одной Договаривающейся Стороны на территории другого Договаривающейся Стороны в соответствии с действующим законодательством последней и будет включать, в частности, но не исключительно:

а) движимое и недвижимое имущество и любые имущественные права, такие, как ипотечное право, залоговое право и подобные права;

б) акции, ценные бумаги, долговые обязательства, реинвестированные доходы, целевые банковские и финансовые вклады, связанные с осуществлением инвестиций;

в) денежные требования или любые другие права требования, связанные с деятельностью, имеющей финансовую значимость;

г) права интеллектуальной собственности, включая авторские права, товарные знаки, патенты, промышленные образцы, технологические процессы, ноу-хау, коммерческие секреты, фирменные названия и гудвил, связанные с инвестицией;

д) лицензии и разрешения в соответствии с законодательством, включая концессии на разведку, добычу, разработку и эксплуатацию природных ресурсов;

Любая смена формы, в которой активы инвестированы, не будет влиять на их характер как инвестиции.

2. Термин "инвестор" означает:

а) любое физическое лицо, которое имеет гражданство или постоянное местожительство в любой из Договаривающихся Сторон в соответствии с ее законами;

б) любое юридическое лицо, созданное в соответствии с действующим законодательством каждой из Договаривающихся Сторон, которые осуществляют инвестиции на территории другой Договаривающейся Стороны;

3. Термин "доходы" означает денежные суммы, полученные в результате инвестиций и включает, в частности, но не исключительно, доходы, проценты, прирост капитала, дивиденды, ройялти, и плату за услуги.

4. Термин "территория" означает:

по отношению к Грузии: территорию Грузии с территориальными водами и морским районом за территориальными водами, которая обозначена или в будущем будет обозначена законодательством Грузии в соответствии с международным правом как территория, в пределах которой Грузия может осуществлять свои суверенные права по отношению недр, морского дна, континентального шельфа и природных ресурсов.

по отношению к Азербайджанской Республике: территорию Азербайджанской Республики, включая внутренние воды Азербайджанской Республики, сектор Каспийского моря (озера), принадлежащий Азербайджанской Республике, воздушное пространство над Азербайджанской Республикой, а также любую другую территорию, определяемую или которое будет определяться в будущем в соответствии с международным правом и национальным законодательством Азербайджанской Республики, в пределах которой Азербайджанская Республика осуществляет свои суверенные права по отношению недр, морского дна, континентального шельфа и природных ресурсов.

Статья 2

Применение этого Соглашения

Условия этого Соглашения будут применяться ко всем инвестициям, осуществленным инвесторами одной Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны как до, так и после вступления в действие этого Соглашения.

Статья 3

Поощрение и защита инвестиций

1. Каждая Договаривающаяся Сторона будет поощрять и создавать благоприятные условия для инвесторов другой Договаривающейся Стороны для осуществления инвестиций на своей территории и допускать такие инвестиции в соответствии с ее законами и правилами.

2. Инвестиции инвесторов любой из Договаривающихся Сторон пользуются справедливым и равноправным отношением, полной защитой и безопасностью на территории другой Договаривающейся Стороны.

С т а т ь я 4

Национальный режим и режим наибольшего благоприятствования

1. Каждая Договаривающаяся Сторона на своей территории предоставит инвестициям инвесторов другой Договаривающейся Стороны режим, который является справедливым и равным и не менее благоприятным, чем тот, который она предоставляет инвестициям своих собственных инвесторов или инвесторов любого третьего государства.

2. Каждая Договаривающаяся Сторона на своей территории предоставит инвестициям инвесторов другой Договаривающейся Стороны по отношению к управлению, поддержке, использованию и распоряжению своими инвестициями режим, который является справедливым и равным и не менее благоприятным, чем тот, который она предоставляет инвестициям своих собственных инвесторов или инвесторов любого третьего государства.

3. Положения пунктов 1 и 2 этой статьи не истолковывают с тем, чтобы обязать одну Договаривающуюся Сторону распространить на инвесторов другой Договаривающейся Стороны выгоду от любого режима, преференции или привилегии, которые могут быть распространены последней Договаривающейся Стороной, вытекающие из:

- а) любого таможенного союза или зоны свободной торговли, или подобных международных Соглашений, которые влияют на инвестиционный режим сотрудничества или другие формы регионального сотрудничества, участником которых любая Договаривающаяся Сторона является или может стать;
- б) любого международного Соглашения или договоренности, которые касаются полностью или частично налогообложения.

С т а т ь я 5

Компенсация за потери

1. Когда инвестиции инвесторов любой Договаривающейся Стороны несут потери из-за войны, вооруженного конфликта, национального чрезвычайного положения, переворота, восстания, заговора, стихийного бедствия, аварий, или других подобных обстоятельств на территории Договаривающейся Стороны, им будет предоставляться другой Договаривающейся Стороной режим, по отношению к реституции, возмещению, компенсации или другого решения, не менее благоприятный, чем тот, который последняя

Договаривающаяся Сторона предоставляет инвестициям своих собственных инвесторов или инвесторов любого третьего государства.

2. Не препятствуя условиям пункта 1 этой статьи, инвесторы одной Договаривающейся Стороны, которые во время каких бы то ни было событий, упомянутых в этом пункте, несут потери на территории другой Договаривающейся Стороны, которые возникают в результате:

а) реквизиции их собственности ее силами или властями;

б) разрушения их собственности ее силами или властями, которые не были вызваны военными действиями или не были вызваны необходимостью ситуации,

будет предоставлена справедливая и адекватная компенсация за потери, которые были понесены инвесторами во время реквизиции или как результат разрушения собственности.

Платежи, которые возникают, будут переводиться в свободно конвертируемой валюте без задержки.

Статья 6

Экспроприация

1. Инвестиции инвесторов любой Договаривающейся Стороны не будут национализированы, экспроприированы, или подвержены мерам, имеющим эффект, эквивалентный национализации или экспроприации (в дальнейшем именуется "экспроприация") на территории другой Договаривающейся Стороны, кроме общественных целей. Экспроприация будет проводиться в соответствии с судопроизводством, на недискриминационной основе и будет сопровождаться условиями о выплате немедленной адекватной и эффективной компенсации. Такая компенсация будет равняться рыночной цене инвестиций, когда об экспроприации или угрозе экспроприации стало общеизвестно, будет включать процент с даты экспроприации по ставке LIBOR, будет выплачена в валюте, в которой была осуществлена инвестиция, или по соглашению сторон в любой другой приемлемой для инвестора валюте, будет делаться без задержки, будет такой, которая эффективно реализуется и свободно переводится.

2. Потерпевший инвестор будет иметь право на немедленный пересмотр судебной властью этой Договаривающейся Стороны его случая, и оценку его инвестиций соответственно с принципами, изложенными в этой статье.

3. Положения пункта 1 этой статьи также будет применяться тогда, когда Договаривающаяся Сторона экспроприирует активы компании, которая получила статус акционерного общества, или основана согласно действующему законодательству на любой части ее собственной территории, и в которой инвесторы другой Договаривающейся Стороны имеют пай.

С т а т ь я 7

Переводы

1. Договаривающиеся Стороны гарантируют перевод платежей, которые касаются инвестиций и доходов, в соответствии с действующим законодательством Договаривающихся Сторон. Переводы будут производиться без каких бы то ни было ограничений и задержек.

2. Для целей этого Соглашения обменными курсами будут официальные курсы, которые действительны для текущих соглашений на дату перевода, если не договорено о другом.

С т а т ь я 8

Суброгация

1. Если Договаривающаяся Сторона или ее посредник производит платежи своим собственным инвесторам согласно гарантии, которую она предоставила в связи с инвестицией на территории другой Договаривающейся Стороны, последняя Договаривающаяся Сторона признает:

а) передачу, или по закону или согласно законному соглашению в этой стране, какого то ни было права или права требования инвестора к первой Договаривающейся Стороне или к ее назначенному посреднику, так как и то,

б) что первая Договаривающаяся Сторона или ее назначенный посредник получила право в результате суброгации пользоваться правами и выдвигать требования этого инвестора и возьмет на себя обязательства, связанные с этой инвестицией.

2. Полученные в результате суброгации права или права требования не будут выходить за рамки прав и требований инвестора.

С т а т ь я 9

Регулирование споров между Договаривающейся Стороной и инвестором другой Договаривающейся Стороны

1. Любой спор, который может возникнуть между инвестором одной Договаривающейся Стороны и другой Договаривающейся Стороной в связи с инвестицией на территории последней Договаривающейся Стороны, будет предметом переговоров между Договаривающимися Сторонами в споре.

2. Если какой-либо спор между инвестором одной Договаривающейся Стороны и другой Договаривающейся Стороной не может быть таким образом решен в период шести месяцев со дня предъявления письменного требования, инвестор получит право передать то дело:

а) на рассмотрение судебного органа Договаривающейся Стороны, на территории которой осуществляется инвестиция, или

б) в Международный центр по Решению Инвестиционных Споров (ICSID), имея в виду соответствующие условия Конвенции о решении Инвестиционных Споров между Государствами и гражданами других Государств, которая открыта для подписания в Вашингтоне, округ Колумбия, 18 марта 1965 года, в случае, когда обе Договаривающиеся Стороны стали участниками этой Конвенции, или

в) арбитру или в международный *ad hoc* арбитражный суд, основанный согласно Арбитражным Правилам комиссий Организации Объединенных Наций по Праву международной Торговли (UNCITRAL). Стороны в споре могут согласиться письменно изменить эти Правила. Арбитражные решения будут окончательными и обязательными для обеих сторон спора.

Статья 10

Решение споров между Договаривающимися Сторонами

1. Споры между Договаривающимися Сторонами относительно толкования или применения этого Соглашения должны, если это возможно, решаться путем взаимных консультаций и переговоров.

2. Если такой спор не может быть таким образом разрешен в течении шести месяцев после его начала, по просьбе любой Договаривающейся Стороны он будет передан в Арбитражный Суд в соответствии с положениями этой статьи.

3. Арбитражный Суд будет создаваться для каждого индивидуального случая следующим образом: на протяжении двух месяцев после получения письменного обращения об арбитражном решении каждая из Договаривающихся Сторон назначит по одному члену этого Суда. Эти два члена потом изберут гражданина третьего государства, который после одобрения Договаривающимися Сторонами будет назначен Председателем Суда (далее "Председатель"). Председатель будет назначен в течение трех месяцев с даты назначения других двух членов.

4. Если на протяжении какого-либо из периодов, определенных в пункте 3 этой Статьи необходимые назначения не были сделаны, любая Договаривающаяся Сторона может, при отсутствии другой договоренности, пригласить председателя Международного Суда ООН сделать необходимые назначения. Если выяснится, что он является гражданином какой-либо Договаривающейся Стороны или если другие причины препятствуют ему выполнить указанную функцию, будет приглашен Заместитель Председателя, чтобы сделать необходимые назначения. Если выяснится, что Заместитель Председателя также является гражданином какой-либо Договаривающейся Стороны или не может выполнить указанную функцию, член Международного Суда ООН, следующий по старшинству, который не имеет гражданства какой-либо из Договаривающихся Сторон, будет приглашен сделать необходимые назначения и может без препятствий исполнить указанную функцию.

5. Арбитражный Суд будет достигать своих решений большинством голосов. Такие решения будут обязательными для каждой Договаривающейся Стороны. Каждая Договаривающаяся Сторона будет нести расходы относительно своих членов суда и своего представительства в арбитражном судопроизводстве; расходы относительно председателя и другие расходы будут нести в равных частях обе Договаривающиеся Стороны. Арбитражный Суд будет определять свою собственную процедуру и может своим решением определить, какая из Договаривающихся Сторон будет нести большую часть расходов.

С т а т ь я 11

Применение других правил и специальных обязательств

1. Если вопрос регулируется одновременно этим Соглашением и другим международным Соглашением, участниками которого являются обе Договаривающиеся Стороны, ничто в этом Соглашении не будет мешать Договаривающимся Сторонам или любым их инвесторам, которые осуществляют инвестиции на территории другой Договаривающейся Стороны, пользоваться преимуществами тех правил, которые являются более благоприятными по отношению к их случаю.

2. Если режим, который должен предоставляться одногодоговаривающейся Стороной инвесторам другой Договаривающейся Стороны в соответствии с ее законами и правилами или с другими специальными положениями контрактов, является более благоприятным, чем тот, который предоставляется этим Соглашением, будет предоставлен более благоприятный.

С т а т ь я 12

Внесение изменений и дополнений

В настоящее Соглашение могут быть внесены изменения и дополнения по письменному соглашению между Договаривающимися Сторонами. Любая поправка должна войти в силу, если каждая из Договаривающихся Сторон известила другую Договаривающуюся Сторону, что она отрегулировала все соответствующие формальности, препятствующие введению в силу такой поправки.

Статья 13

Вступление в силу, продолжительность и прекращение действия Соглашения

1. Каждая Договаривающаяся Сторона письменно уведомит другую Договаривающуюся Сторону о завершении процедур, необходимых согласно ее действующему законодательству для вступления в действие этого Соглашения. Это Соглашение вступит в действие спустя 30 дней с даты получения последнего письменного уведомления.

2. Настоящее Соглашение остается в силе в течение десяти лет. После этого Соглашение продолжает действовать до тех пор пока истечет двенадцать месяцев с той даты, когда любая Договаривающаяся Сторона письменно уведомит другую Договаривающуюся Сторону о своем намерении прекратить действие этого Соглашения.

3. Относительно инвестиций, совершенных до прекращения действия этого Соглашения, условия этого Соглашения (статьи 1-11) будут оставаться в силе в течение десяти лет с даты прекращения его действия.

Совершено в г. Тбилиси __ марта в двух действительных экземплярах, каждый на грузинском, азербайджанском и русском языках, причем все тексты являются равно аутентичными. Для целей толкования положений настоящего Соглашения текст на русском языке имеет преимущественную силу.

За Правительство
Грузии

За Правительство
Азербайджанской Республики

19/31

ЖУРЧУСТАН ҮӨКҮМӘТИ

ВӘ

АЗӘРБАЙЧАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮӨКҮМӘТИ
АРАСЫНДА

ИНВЕСТИСИЈАЛАРЫН ТӘШВИГИ ВӘ
ГАРШЫЛЫГЛЫ ГОРУНМАСЫ ҮАГТЫНДА

САЗИШ

Жүрчустан Үөкүмәти вә Азәрбајчан Республикасы Үөкүмәти, бундан соңра "Разылыға кәлән Тәрәфләр" адландырылып,

иәр ики Разылыға кәлән Тәрәфин гаршылыглы фајдаланмасы үчүн узунмудәтли иғтисади әмекдашлығы даңа да күчләндирмәји арзу едәрәк,

бир Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторлары үчүн дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин әразисинде әлверишли шәрайт јаратмаг вә сахламаг нијјәтинде олараг,

инвестисијаларын тәшвиги вә гаршылыглы горунмасынын, бу Сазишиң үйгүн олараг, бу саңәдә ишкүзар тәшеббүсү марагландырачағыны гәбул едәрәк,

ашағыдақылар барәдә разылыға кәлдиләр:

МАДДӘ 1

Тә"рифләр

Бу Сазишин мәгсәдләри үчүн:

1. "Инвестиција" анлајшы, бир РАЗЫЛЫГА кәлән Тәрәфин инвесторларының дикәр РАЗЫЛЫГА кәлән Тәрәфин әразисинде ингисади фәалијәтлә бағлы ахырынчының гүввәдә олан истисади фәалијәтлә бағлы ахырынчының гүввәдә олан ганунверичилијинә уйғун олараг һәјата кечирдији вәсайт гојулушунун истәнилән нөвүнү әңатә едир вә она, хүсуси һалда, лакин истисна олмамагла,

(а) дашинар вә дашинар мүлкијәт вә истәнилән мүлкијәт құгулары, о чүмләдән, ипотека вә киров құгулары өзіншілдер; құгулары;

(б) инвестицијаларын һәјата кечирилмәси илә бағлы олан сәймләр, гијметли кағызлар, борч өндәликләри, реинвестисија едилмиш кәлирләр, мәгсәдли банк вә малијә вәсайти;

(в) пул вәсайтинә аид иддия құгулары вә ја малијә дәјәри олан фәалијәтлә бағлы истәнилән дикәр құгулар;

(г) инвестицијаларла бағлы олан мүәллифлик құгу, мал нишанлары, патентләр, сәнаје нұмунәләри, технологи просесләр шәклиндә сәнаје вә интелектуал мүлкијәт құгулары, "ноу-хау", коммерсија сиррләри, тичарәт маркалары, "гудвилл";

(д) тәбии еътијатларын ахтарышы, ишләнмәси, қасилаты вә истисмары үзрә консессијалар дахил олмагла, ганунверичилијә уйғун лисензијалар вә ичазәләр;

айддир.

Вәсайләрин гојулушу формасының истәнилән чүр дәжишмәси онларын инвестиција кими сәчијәләндирilmәsinә тәсир етмир.

2. "Инвестор" анлајшы, дикәр РАЗЫЛЫГА кәлән Тәрәфин әразисинде вәсайт гојулушуну һәјата кечирән,

(а) РАЗЫЛЫГА кәлән Тәрәфләрдән истәнилән биринде онун ганунларына уйғун олараг вәтәндашлығы вә ја дайми јашајыш јери олан истәнилән физики шәхс;

(б) РАЗЫЛЫГА кәлән Тәрәфләрдән һәр биринин ганунверичилијинә уйғун олараг јарадылмыш вә дикәр РАЗЫЛЫГА кәлән Тәрәфин әразисинде инвестиција гојулушуну һәјата кечирән истәнилән құгуғи шәхс;

демәкдир.

3. "Жәлир" анлајышы, инвестисијаларын гоулмасы нәтичәсіндә алдә едилән пул мәбләғидір вә ҳұсуси қалда, лакин истина олмамагла, көлирләр, фаязләр, капитал артымы, дивидендер, роялти вә хидмәтә корә қаглар демәкдир.

4. "Әрази" анлајышы,

Құрчустана мұнасибәтдә, құдудлары чәрчиwәсіндә жерин тәки, дәниzin диби , континентал шелф вә тәбии еңтиjатлара мұнасибәтдә Құrчустанын өз суверен құгуларыны қәjата кечирәчәji әрази кими, Құrчустанын ганунверичилиji илә беjнәlхалг құгуга уjғун олараг мүejjәn едилән вә ja кәlәchәkдә мүejjәn едиләchәk , әрази сулары вә әрази суларынын харичиндәki дәниz раjонлары илә бирликдә Құrчустанын әразиси,

Азәrbajchan Республикасына мұнасибәtдә, онун құdудлары чәrchiwәsіндә жерин тәки, дәnizin диби , kontinental шелф вә tәbии eңtijatlara мұnaсиbәtдә Azәrbajchan Республикасынын өz suveren құguларыны қәjata kecirechәjii Azәrbajchan Республикасынын daхili сулары , Xәzәr dәnizinin(kөlүnүn) Azәrbajchan Республикасына mәnsub oлан bөlmәsi, Azәrbajchan Республикасынын үzәrindeki қава mәkanы daхil olmagla Azәrbajchan Республикасынын әrazisi, nabelә bejnәlхalг құguга вә Azәrbajchan Республикасынын ганунверичилиjинә ujғun olaраг mүejjәn еdilәn вә ja kәlәchәkдә mүejjәn eдilә bilәn istenilәn diкәr әrazи ,

демәкдир.

МАДДЭ 2

Сазишин тәтбиги

Бу Сазишин мүddәалары бир РАЗЫЛЫГА кәlәn Тәrәfin инвесторларынын diкәr РАЗЫЛЫГА кәlәn Тәrәfin әrazisіндә истәр қәmin Сазишин гүvvәjә минmәsіндәn өnчә , истәrsә dә sonra қәjata kecirdiji бүтүn инвестицијалара тәtbig eдiliр.

МАДДЭ 3

Инвестисијаларын тәшвиги вә горунмасы

1. Һәр бир Разылыға кәлән Тәрәф дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторларына инвестисија ғојулушу үчүн һәвәсләндөричи амилләр вә әлверишли шәраит јарадачаг вә инвестисијалара оз ганун вә гајдаларына уйғун олан ичазә верөчөкдир.

2. Истәнилән Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторларына дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин әразисинде әдаләтли вә бәрабәр мұнасибәт костәрилир, онлар там горунур вә тәңлүкәсизлиji тәмин едилер.

МАДДЭ 4

Милли режим вә ән әлверишли режим

1. Һәр бир Разылыға кәлән Тәрәф өз әразисинде дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторларынын инвестисијаларына оз инвесторларынын вә ja истәнилән үчүнчү дөвләтин инвесторларынын инвестисијаларына јарадылан режим гәдәр әдаләтли, она бәрабәр вә ондан аз әлверишли олмајан режим јарадыр.

2. Һәр бир Разылыға кәлән Тәрәф өз әразисинде дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторларынын инвестисијаларына идарәетмә, сахланма, истифадә вә истисмарла әлагәдар өз инвесторларынын вә ja истәнилән үчүнчү дөвләтин инвесторларынын инвестисијаларына јарадылан режим гәдәр әдаләтли, она бәрабәр вә ондан аз әлверишли олмајан режим јарадыр.

3. Бу маддәнин 1-чи вә 2-чи бәндләринин мүддәалары бир Разылыға кәлән Тәрәфин ашағыдақылардан ирәли кәлән өңдәликләри илә бағлы истәнилән режимин, үстүнлүкләрин вә ja күзәштләрин дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторларына аид едилмәси кими баша дүшүлмур:

(а) Разылыға кәлән Тәрәфләрин иштиракчылары олдуглары вә ja ола биләчәкләри әмекдашлығын вә ja регионал әмекдашлығын дикәр формаларынын инвестисија режимләринә тәсир едән истәнилән

мовчуд олан вә ja кәләчәкдә мовчуд олачаг комрүк иттифагы вә ja сәрбәст тичарәт зонасы, вә ja охшар бејнәлхалг Сазишиләрдә иштирак;

(б) тамамилә вә ja әсасөн верки гојмаја аид олан истәнилән бејнәлхалг Сазиши вә ja разылашмада иштирак.

МАДДЭ 5

Иткиләрә корә компенсасија

1. Бир Разылыға кәлән Тәрәфин инвесторларының инвестисијалары дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин әразисиндәки мұњарибә, силаълы мұнагищә, дахили фөвгаладә вәзијјәт, чеврилиш, үсјан, гәсд, тәбии фәлакәт, гәза вә ja дикәр охшар сәбәбләрдән иткijә мәruz галарса, онлара бириңчи Разылыға кәлән Тәрәф, реститусија, әвәзи верилмә, компенсасијаја вә ja дикәр гәрарлара мұнасибәтдә ахырынчы Разылыға кәлән Тәрәфин өз инвесторларының вә ja истәнилән үчүнчү дәвләтин инвесторларының инвестисијаларына јаратдығы режимдән аз әлверишли олмајан режим јарадыр.

2. Бу маддәниң 1-чи бәндінә зидд олмајараг, бир Разылыға кәлән Тәрәфин, ашағыда көстәрилән һәр қансы һалда, дикәр Разылыға кәлән Тәрәфин әразисиндә зәрәр чекән инвесторларына реквизисија вә ja әмлакын дағыдылмасы нәтичәсиндә мәruz галдығы иткиләрә көрә әдаләтли вә адекват компенсасија өдәнилир:

(а) қакимијјәт гүввәләри вә ja органлары тәрәфиндән әмлакын реквизисијасы;

(б) һәрби әмәлијјатлар вә ja шәрайтдән ирәли кәлән зәрурәт нәтичәсиндә әмлакын қакимијјәт гүввәләри вә ja органлары тәрәфиндән дағыдылмасы;

Ортаја чыхан өдәмәләр сәрбәст дөнәрли валјута илә тәхирсиз көчүрүлүр.

МАДДЭ 6

Експроприасија

1. Истәнилән Рзылыға кәлән Тәрәфин инвесторларының инвестисијалары дикәр Рзылыға кәлән Тәрәфин әразисиндә, ичтимай мәгсәдләр истисна олмагла, миллиләшдирилә билмәз, экспроприасија едилә билмәз, вә ја миллиләшдирмә вә ја экспроприасија (бундан соңра "експроприасија") бәрабәр тәдбиrlәрә мәruz гала билмәз. Експроприасија, мәңкәмә гајдаларына уjғун олараг, ажры-сечкилик ярадылмадан һәјата кечириләчәкдир, адекват вә сәмәрәли компенсасија шәртләри илә мүшәјәт олуначагдыр. Белә компенсасија, экспроприасија вә ја экспроприасија тәңлүкәси һагтында бәлли олдуғу анда инвестисијаларын малик олдуғу базар дәјәринә бәрабәр олачаг, экспроприасија тарихиндән көтүрүлмәклә LIBOR-у нәзәрә алан фаязлә һесабланачагдыр, инвестисијаларын һәјата кечирилдији валјута илә вә ја тәрәфләрин разылығы әсасында инвестор учун уjғун олан валјута илә өдәнәчәкдир, тәхирсиз һәјата кечириләчәкдир, сәмәрәли вә сәрбәст көчүрүлә билән олачагдәр.

2. Зәрәрә чәкән инвестор өз ишинә һәмин Рзылыға кәлән Тәрәфин мәңкәмә органларында јенидән баҳылмасы вә онун инвестисијаларының бу маддәдә көстәрилән принципләрә уjғун олараг гијметләндирilmәси һүгугуна малик олачагдыр.

3. Бу маддәнин 1-чи бәндinin мүддәалары Рзылыға кәлән Тәрәф акционер чәмијјәт статусу алмыш вә ја өз әразисинин истәнилән һиссәсindә гүввәдә олан ганунверичилијә уjғун олараг ярадылмыш вә дикәр Рзылыға кәлән Тәрәфин инвесторларының пајы олан ширкәтин әмлакыны экспроприасија етдији һалда да тәтбиг едилir.

МАДДЭ 7

Көчүрмәләр

1. Рзылыға кәлән Тәрәфләр инвестисијалар вә кәлирләрлә әлагәдар олан өдәнишләрин Рзылыға кәлән Тәрәфләрин гүввәдә олан ганунверичилијинә уjғун олараг көчүрүлмәсинә тәминат верирләр.

Кочурмәләр һәр һансы мәңдудијјәт вә ләнкимә олмадан һәјата кечирилир.

2. Башга разылашма олмадыгда, бу Сазишин мәгсәдләри үчүн мүбадилә курсу олараг, кочурмә тарихинә чары сазишиләр үчүн гүввәдә олан, рәсми курслар гәбул едилир.

МАДДӘ 8

Суброгасија

1. РАЗЫЛЫГА КӘЛӘН ТӘРӘФ ВӘ JA ОНУН ВАСИТӘЧИСИ ДИКӘР РАЗЫЛЫГА КӘЛӘН ТӘРӘФИН ӘРАЗИСИНӘ ИНВЕСТИСИЈА ГОЈУЛУШУ ИЛӘ ӘЛАГӘДАР ҮЗӘРИНӘ КӨТҮРДҮЙҮ ТӘМИНАТ ӨҮДӘЛИЈИНЕ УЙГУН ОЛАРАГ ӨЗ ИНВЕСТОРЛАРЫНА ӨДӘМӘЛӘР ҺӘЈАТА КЕЧИРИРСӘ, АХЫРЫНЧЫ РАЗЫЛЫГА КӘЛӘН ТӘРӘФ:

(а) бу өлкәнин гануну вә ja гүввәдә олан сазиш әсасында инвесторун истәнилән һүгүгүнүн вә ja иддия һүгүгүнүн биринчи РАЗЫЛЫГА КӘЛӘН ТӘРӘФЕ ВӘ JA ОНУН ТӘЈИН ЕДИЛМИШ ВАСИТӘЧИСИНӘ ВЕРИЛМӘСИНИ, ЕЈНИ ИЛӘ,

(б) биринчи РАЗЫЛЫГА КӘЛӘН ТӘРӘФИН ВӘ JA ОНУН ВАСИТӘЧИСИНИН СУБРОГАСИЈА НӘТИЧӘСИНДӘ БУ ИНВЕСТОРУН һүгүгларындан истифадә етмәк вә онун адындан тәләб ирәли сүрмәк вә бу инвестисијаларла бағлы өүдәликләри өз үзәринә көтүрмәк һүгүгү алмасыны

танајыр.

2. Суброгасија нәтичәсиндә әлдә едилмиш һүгүглар вә ja иддия һүгүглары инвесторун һүгүглары вә иддиалары чәрчиwәсиндән кәнара чыхмајағадыр.

МАДДЭ 9

Разылыға көлән Тәрәф вә дикәр Разылыға көлән Тәрәфин инвестору арасында мұбағисәләр тәнзимләнмәсі

1. Бир Разылыға көлән Тәрәфин инвестору вә дикәр Разылыға көлән Тәрәф арасында ахырынчы Разылыға көлән Тәрәфин әразисинде инвестисија ғојулушу илә әлагәдар ортаја чыха биләчек истәнилән мұбағисә, мұбағисәдә иштирак едән Разылыға көлән Тәрәфләр арасында данышыглар жолу илә ńәлл едиләчекдир.

2. Экәр бир Разылыға көлән Тәрәфин инвестору вә дикәр Разылыға көлән Тәрәф арасындағы ńәр ńансы мұбағисә јазылы тәләбин тәгдим едилдији күндән кечән алты аj әрзиндә бу ѡолла ńәлл едилә билмәссе, инвестор иши:

(а) әразисинде инвестисија ғојулан Разылыға көлән Тәрәфин мәңкәмә органына;

(б) 18 март 1965-чи илдә Вашингтонда, Колумбија әјаләти, имзалағаннан үчүн ачылмыш Дөвләтләр вә дикәр дөвләтләрин вәтәндашлары арасында инвестисија мұбағисәләринин ńәллинә даир Конвенсијанын мұвағиг шәртләрине уйғун олараг, ńәр ики Разылыға көлән Тәрәф бу Конвенсијанын иштиракчысы олдуғу ńалда, Инвестиција Мұбағисәләринин ńәлли үзрә Бејнәлхалг Мәркәзә(ICSID);

(в) ńакимә вә ja Бејнәлхалг Милләтләр Тәшкилатынын Тичарәт Ңұгуру үзрә Комиссијасынын Арбитраж Гајдаларына(UNCITRAL) уйғун олараг жарадылмыш бејнәлхалг ad hoc арбитраж мәңкәмәсине;

вермәк ńұгуруна малик олачагдыр.

Мұбағисәдә иштирак едән Тәрәфләр бу Гајдаларын дәјиширилмәсі барәдә јазылы шәкилдә разылаша биләрләр. Арбитраж гәрарлары мұбағисәдә иштирак едән ńәр ики Тәрәф үчүн гәти вә мәчбуридир.

МАДДЭ 10

Разылыға кәлән Тәрәфләр арасындағы мұбағисәләрин қәлли

1. Бу Сазишин тәфсири вә ja тәтбиги илә әлагәдар Разылыға кәлән Тәрәфләр арасында ортаја чыхан мұбағисәләр, мүмкүн олдугда, гаршылыглы мәсләнәтләшмәләр вә данышыглар жолу илә қәлл едиләчәкдир.

2. Экәр белә мұбағисә башладығы ваҳтдан кечән алты аj әрзиндә бу чүр қәлл едилә билмирсә, истәнилән Разылыға кәлән Тәрәфин мұрачиәти әсасында о бу маддәнин мұддәаларына уйғун олараг Арбитраж мәңкәмәсинә вериләчәкдир.

3. Һәр бир аյрыча қалда Арбитраж Мәңкәмәси ашағыдакы кими жарадылачагдыр: арбитраж қәлли қагында јазылы мұрачиәт атындығдан сонра ики аj әрзиндә һәр бир Разылыға кәлән Тәрәф бу Мәңкәмәнин бир үзвүнү тәјин едәчәкдир. Бу ики үзв 3-чу дөвләттің вәтәндашыны сечәчәкләр вә о Разылыға кәлән Тәрәфләрин тәсдигиндән сонра Мәңкәмәнин сәдри(бундан сонра "Сәдр") тәјин едиләчәкдир. Сәдр дикәр үзвләrin тәјин едилдији тарихдән кечән уч аj әрзиндә тәјин едилir.

4. Бу маддәнин 3-чу бәндидә көстәрилән мұддәтләrin һәр қансы бириндә зәрури тәјинат јеринә јетирилмәмишсә, истәнилән Разылыға кәлән Тәрәф, башга разылашма олмадыгда, БМТ-нин Бејнәлхалг Мәңкәмәсинин сәдринә зәрури тәјинатлары һәјата кечирмәк қагында мұрачиәт едә биләр. Экәр о, Разылыға кәлән Тәрәфләрдән бириниң вәтәндашы оларса вә ja башга сәбәбләр онун көстәрилән иши јеринә јетирмәсінә мане олурса, зәрури тәјинатлары һәјата кечирмәк үчүн Сәдрин Мұавини дәвәт едилir. Экәр Мұавин Разылыға кәлән Тәрәфләрдән бириниң вәтәндашыдыrsa вә ja қемин-иши јеринә јетирә билмирсә, БМТ-нин Бејнәлхалг Мәңкәмәсинин, Разылыға кәлән Тәрәфләрин вәтәндашы олмајан ән јүксек вәзиғәли үзвү зәрури тәјинатлары һәјата кечирмәк үчүн дәвәт едилir вә манеэсиз қемин иши ичра едир.

5. Арбитраж Мәңкәмәси өз гәрарларыны сәс чохлуғу илә гәбул едир.. Бу чүр гәрарлар һәр бир Разылыға кәлән Тәрәф үчүн мәчбуридир. Һәр Разылыға кәлән Тәрәф өз мәңкәмә үзвүнүн вә өзүнүн арбитраж мәңкәмәсіндә иштиракы илә әлагәдар олан хәрчләри

одәјир. Сәдрә аид хәрчләри вә дикәр хәрчләри һәр ики Рзылыға кәлән Тәрәф бәрабәр одәјир.

Арбитраж Мәңкәмәси оз проседура гајдаларыны мүәjjән едир вә хәрчин чох ыссәсини Рзылыға кәлән Тәрәфләрдән бириниң үзәринә гоја биләр.

МАДДӘ 11

Дикәр гајдаларын вә хұсуси өндәликләrin тәтбиғи

1. Экәр мәсәлә ejни заманда бу Сазищлә вә ыәр ики Рзылыға кәлән Тәрәфин иштиракчы олдуғу дикәр бејнәлхалг сазищлә тәнзимләнирсә, бу Сазишин мұддәалары Рзылыға кәлән Тәрәфләрә вә ja онларын дикәр Рзылыға кәлән Тәрәфин әразисиндә инвестисија гојан истәнилән инвесторларына даңа әлверишли олан гајдаларын үстүнлүкләриндән истифадә етмәjә маңе олмур.

2. Экәр бир Рзылыға кәлән Тәрәфин өз ганунларына вә гајдаларына вә ja контрактларын башга хұсуси мұддәаларына уjғун олараг дикәр Рзылыға кәлән Тәрәфин инвесторларына јаратмалы олдуғу режим, бу Сазищдә нәзәрдә тутуландан даңа әлверишли исә, даңа әлверишли режим тәмин едилir.

МАДДӘ 12

Дәјишикликләr вә әлавәләr

Рзылыға кәлән Тәрәфләrin јазылы разылашмасы әсасында бу Сазищә дәјишикликләr вә әлавәләr гәбул едилә биләр. Истәнилән дүзәлиш, ыәр бир Рзылыға кәлән Тәрәф дикәр Рзылыға кәлән Тәрәфи бу дүзәлишин гүввәjә минмәси үчүн бүтүн мұвағиг рәсмиликләrin јеринә јетирилмәси ыагтында хәбәрдар етдикдәn соңra гүввәjә минир.

МАДДЭ 13

Гүввәјә минмә, мұддәт вә Сазишин гүввәдән дүшмәси

1. Һәр бир Разылыға кәлән Тәрәф дикәр Разылыға кәлән Тәрәфи Сазишин гүввәјә минмәси үчүн озунун гүввәдә олан ганунверичилијинә уйғун олан зәрури проседураларын тамамланмасы һагтында јазылы хәбәрдар едир. Бу Сазищ ахырынчы јазылы билдиришин алындығы тарихдән отуз күн соңра гүввәјә минир.

2. Бу Сазищ он ил әрзиндә гүввәдә галып. Бундан соңра Сазищ Разылыға кәлән Тәрәфләрдән истәнилән биринин дикәр Разылыға кәлән Тәрәфи бу Сазишин гүввәдән дүшмәси өз нијјети барәдә јазылы хәбәрдар етдиши тарихдән он ики аj кечәнә гәдәр гүввәсими сахлајып вә гүввәдән дүшүр.

3. Бу Сазишин гүввәдән дүшмәсина гәдәр һәјата кечирилмиш инвестисијалара мұнасибәтдә, һәмин Сазишин мұддәалары (1-чи-11-чи маддәләр) онун гүввәдән дүшдүү тарихдән кечән он ил әрзиндә гүввәсими сахлајып.

Тбилиси шәкәриндә " " март 1996-чы илдә һәр бири күрчү, азәрбајҹан вә рус дилләриндә олмагла, ики әсл нұсхәдә имзаланмыштыр, бүгүн мәтнләр аутентикдир. Бу Сазишин мұддәаларының тәфсири заманы рус дилиндә олан мәтнә үстүнлүк верилир.

КҮРЧУСТАН

АЗӘРБАЙҖАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ЬӨКУМӘТИ АДЫНДАН

ЬӨКУМӘТИ АДЫНДАН

n.

